

Steun ouders werkt tegen mishandeling

van onze redactie binnenland

LEIDEN - Opvoedondersteuning aan ouders in de eerste anderhalf jaar na de geboorte van hun kind, voorkomt kindermishandeling en -verwaarlozing.

Dat blijkt uit onderzoek van Merian Bouwmeester-Landweer, die gisteren is gepromoveerd aan het Leids Universitair Medisch Centrum. Zij volgde ouders die in de eerste anderhalf jaar na de geboorte van een kind zes huisbezoeken kregen van een wijkverpleegkundige van het consultatiebureau. Het ging om risicogezinnen, om ouders die een verhoogd risico lopen op opvoedingsproblemen.

Mensen kunnen zich gestigmatiseerd voelen, wanneer ze als risicogezin opvoedingsondersteuning krijgen aangeboden, erkent Bouwmeester. „Ik heb wel eens een ouder aan de telefoon gehad die zei: 'je denkt zeker dat ik m'n kind ga mishandelen'. Ik heb gezegd dat een stoel vier poten heeft, maar dat niet alles wat vier poten heeft een stoel is. Je hebt het alleen over de káns op opvoedingsproblematiek, met mishandeling als exces.”

Tijdens de huisbezoeken wordt gesproken over het ouderschap, de ontwikkeling van het kind, de geschiedenis van de ouders en

het sociale netwerk van het gezin. De wijkverpleegkundige functioneert als luisterend oor, geeft informatie en leert de ouders vaardigheden. „Eén van de moeders heeft tegen mij gezegd dat het bevrijdend is om in je eigen huis over je problemen te praten. Zij gaat nu naar een psycholoog, doordat ze is doorverwezen door de wijkverpleegkundige”, zegt de promovenda.

De ouders hebben voor en na de opvoedingsondersteuning een bestaande vragenlijst ingevuld die het risico op opvoedingsproblemen meet. Bij een kwart van de gezinnen was het risico aanzienlijk afgenomen. Het sterkste effect was zichtbaar in gezinnen met veel zorgen en in gezinnen met een eerste kind.

Voorkomen

„We wachten in Nederland vaak tot het misgaat, tot we moeten ingrijpen, terwijl we moeten proberen problemen te voorkomen.” Bouwmeester heeft gemerkt dat ouders er blij mee zijn wanneer er met hen wordt meegeëdacht zonder dat ze worden veroordeeld. „We denken vaak dat ouders bang zijn over opvoeding te praten, maar dat is niet zo.”

Het onderzoek is uitgevoerd door drie thuiszorgorganisaties in vijfentwintig gemeenten. Er waren vijfhonderd gezinnen bij betrok-

ken. De huisbezoeken waren gratis voor de ouders.

De drie thuiszorgorganisaties hebben besloten door te gaan met de methode, die de naam 'Stevig Ouderschap' heeft gekregen. Daarnaast is de methode overgenomen door zeven thuiszorgorganisaties verspreid over het land. Bouwmeester begeleidt deze projecten. „Het was onze missie dat Stevig Ouderschap in tien jaar in heel Nederland zou worden gebruikt. Ik denk dat het minder lang gaat duren.”

Bouwmeester durft de stelling aan dat opvoedingsondersteuning problemen voorkomt, ook als de kinderen ouder zijn. „In een Amerikaans onderzoek werden verschillen tot in de puberteit zichtbaar. Jongeren van wie de ouders opvoedingsondersteuning hadden gekregen, vertoonden minder delinquent gedrag.”

Extra aandacht van de wijkverpleegkundige is ook geschikt voor ouders die geen verhoogd risico lopen met problemen te maken te krijgen, benadrukt de promovenda. „Opvoedingsondersteuning moet net zo gewoon worden als kinderbijslag”, vindt ze.

Het onderzoek van Bouwmeester is financieel mogelijk gemaakt door ZonMw, Fonds 1818, Stichting Kinderpostzegels Nederland, Stichting Centraal Fonds RvvZ en Stichting Zorg & Zekerheid.